

KRIZE VE ŠKOLE

Mgr. Tereza Sadková
Psychologie pro učitele 2017

Frustrace vs. deprivace

Potřeby ve škole

---

potřeby žáka

- p. výkonu
- p. sounáležitosti
- p. bezpečí
- ...

potřeby učitele

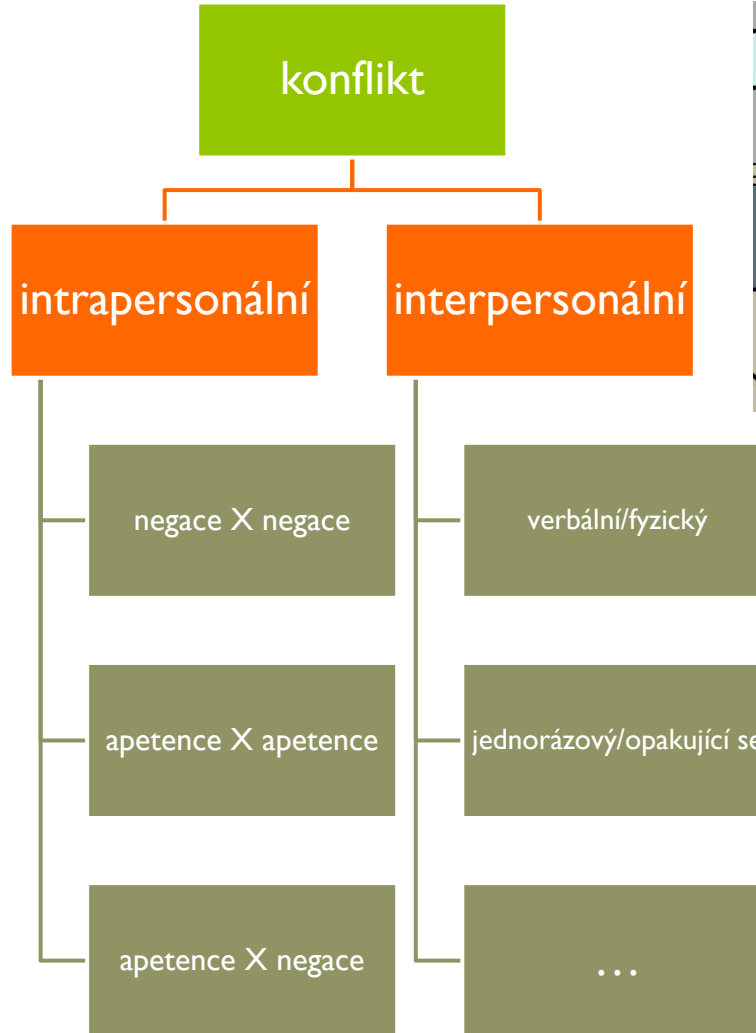
- p. výkonu
- p. sounáležitosti
- p. bezpečí
- ...

potřeby školy

- p. výkonu
- p. sounáležitosti
- p. bezpečí
- ...

Konflikt

Krize vs. trauma

Krize

- ▶ reakce na situaci, která **přesahuje běžný repertoár** vyrovnávacích strategií daného jedince
- ▶ definováno **jedincem**
- ▶ akutní/chronická
- ▶ růstový potenciál

Trauma

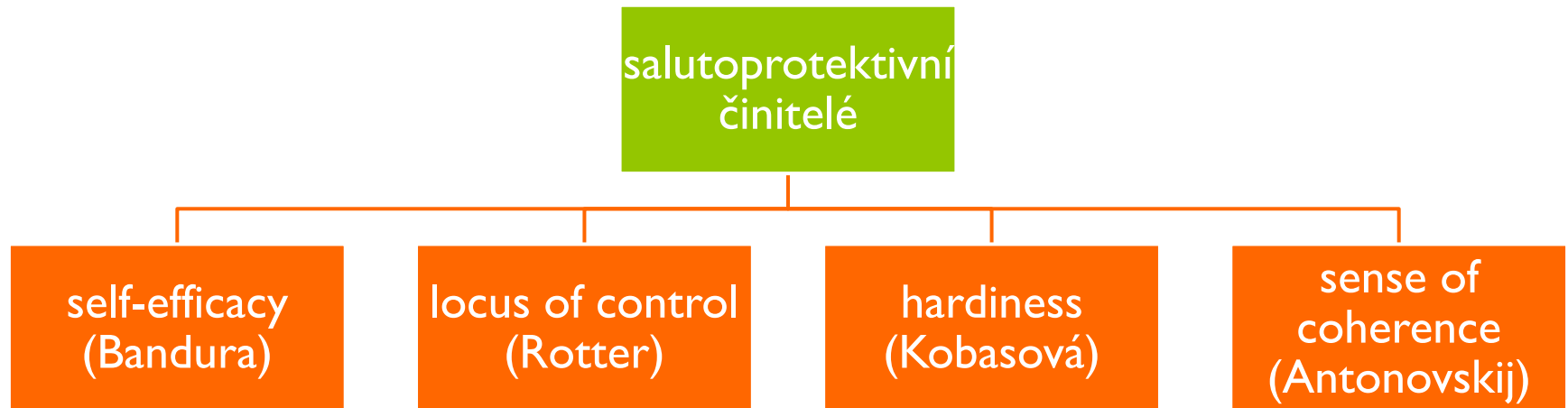

- ▶ nepředvídatelná, neovladatelná zkušenost, často spojená s **ohrožením života/zdraví**
- ▶ definováno **podnětem**

- ▶ časový průběh reakce na traumatizující událost
  - ▶ akutní reakce na stres
  - ▶ porucha přizpůsobení
  - ▶ posttraumatická stresová porucha

Resilience

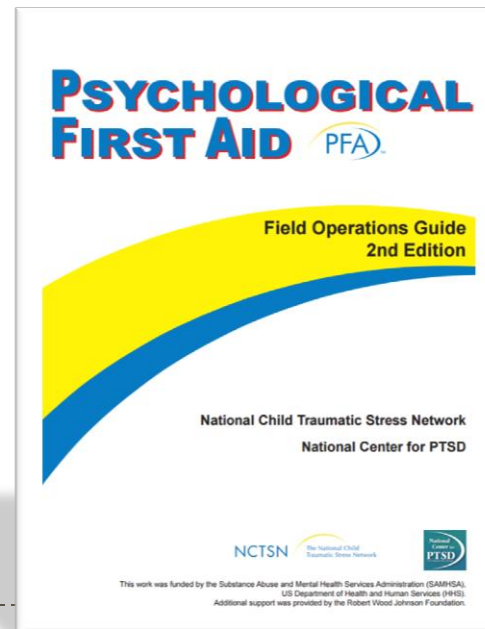
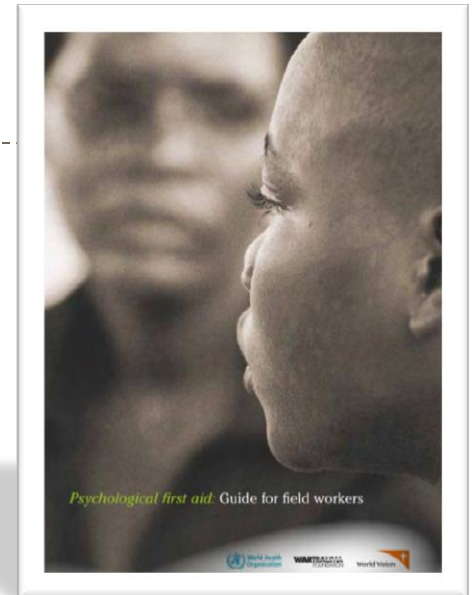
Psychologická první pomoc vs. krizová intervence

Psychologická první pomoc

- ▶ **WHO: Psychological first aid: Guide for field workers**
- ▶ **PFA: Psychological First Aid: Field Operations Guide**

Zásady psychologické první pomoci

Krizová intervence

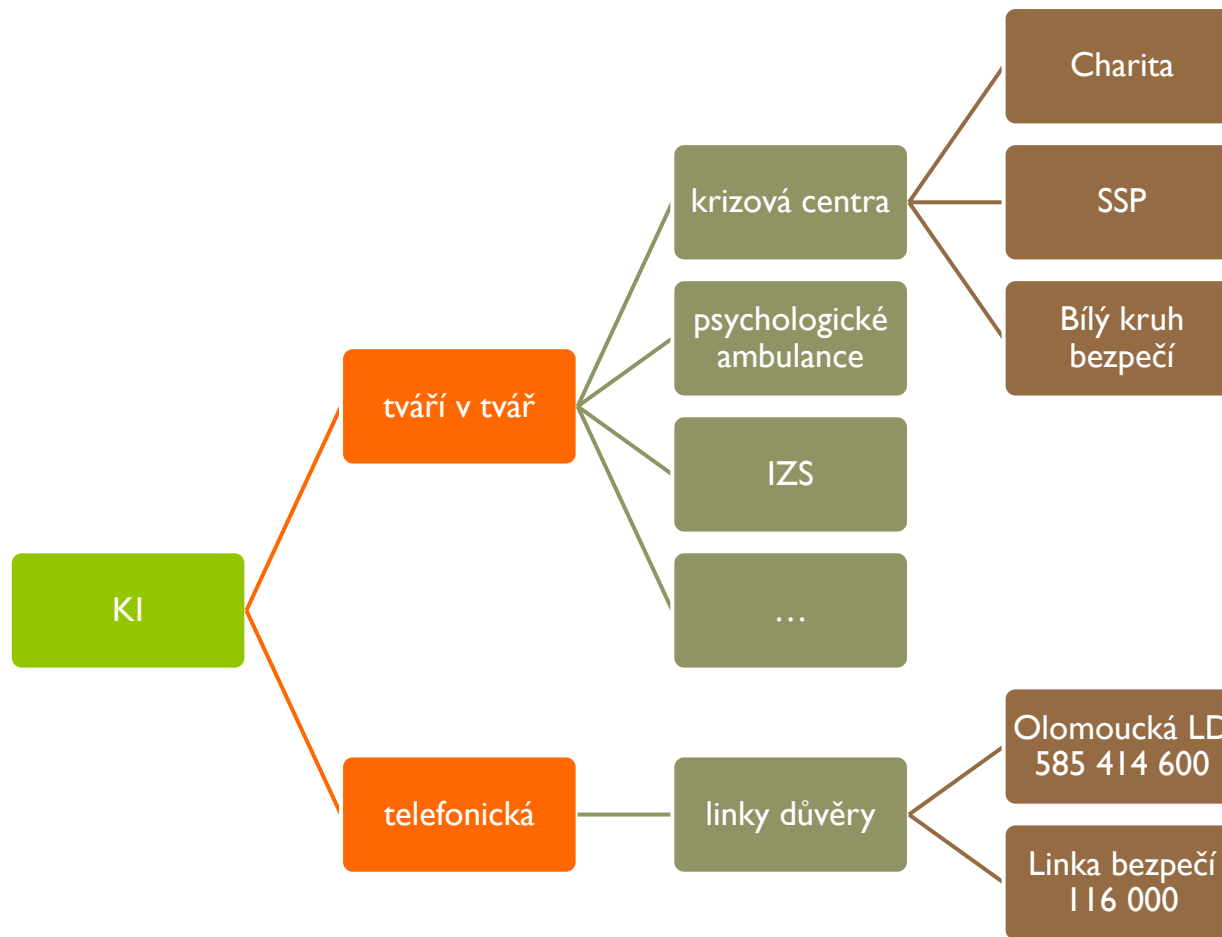

- ▶ = specializovaná pomoc osobám v krizi
- ▶ cíl: pomoci klientovi tak, aby znal příčiny, které krizi způsobily, a **zdroje**, které mu pomohou krizi překonat
- ▶ *Zákon o sociálních službách (108/2006 Sb.)*
- ▶ znaky KI (podle Špatenkové)
  - ▶ okamžitá pomoc
  - ▶ redukce ohrožení
  - ▶ koncentrace na problém tady a teď
  - ▶ časové ohraničení strukturovaný, aktivní, direktivní přístup

Druhy KI

Možnosti skupinové KI

- ▶ **demobilizace** (rychlý postup zbavení napětí ve skupině záchranářů)
- ▶ **critical management briefing** (podávání informací obětem po katastrofách)
- ▶ **defusing** (rozhovor o události s homogenní skupinou - např. vodáci, z nichž jeden se utopil)
- ▶ **debriefing** (s časovým odstupem)

Psychopatologie

- ▶ F10-19 Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek
- ▶ F20 – 29 Schizofrenie, p. schizotypální a p. s bludy
- ▶ F30 – 39 Afektivní p.
- ▶ F40 – 48 Neurotické, stresové a somatoformní p.
- ▶ F50 Poruchy příjmu potravy
- ▶ F90 – 98 P. chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a v dospívání

Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek

---

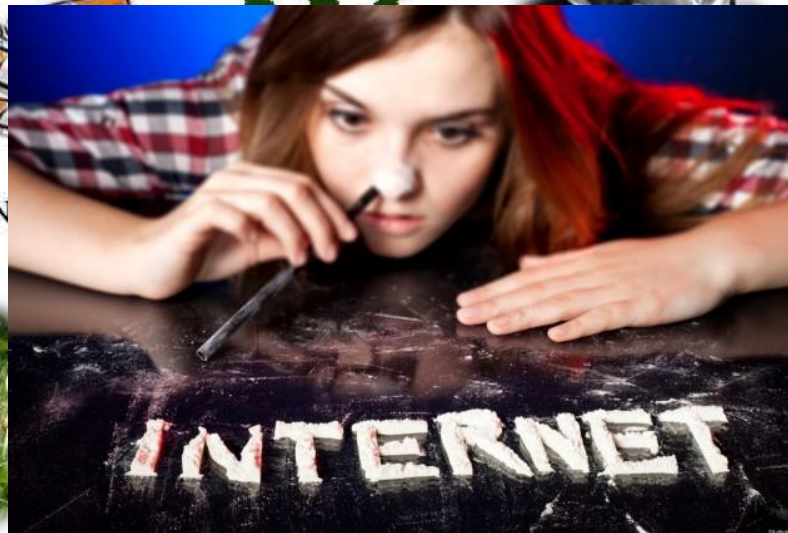
- ▶ akutní intoxikace
- ▶ závislost
- ▶ syndrom odnětí (abstinenční syndrom)

Alkohol

Nikotin

Heroin

Extáze

Lysohlávký

Těkavé látky

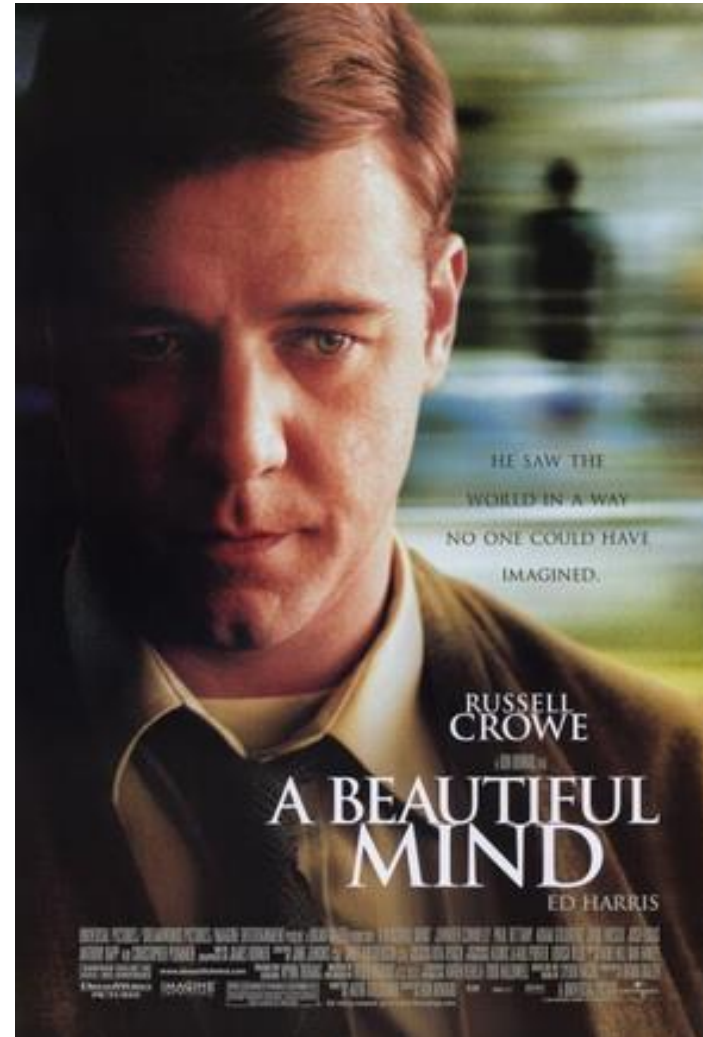

Schizofrenie, p. schizotypální a p. s bludy

- ▶ kontakt s realitou
- ▶ blud
- ▶ halucinace

Afektivní poruchy

- ▶ deprese
  - ▶ sebepoškození
  - ▶ suicidium
- ▶ mánie

Neurotické, stresové a somatofornní p.

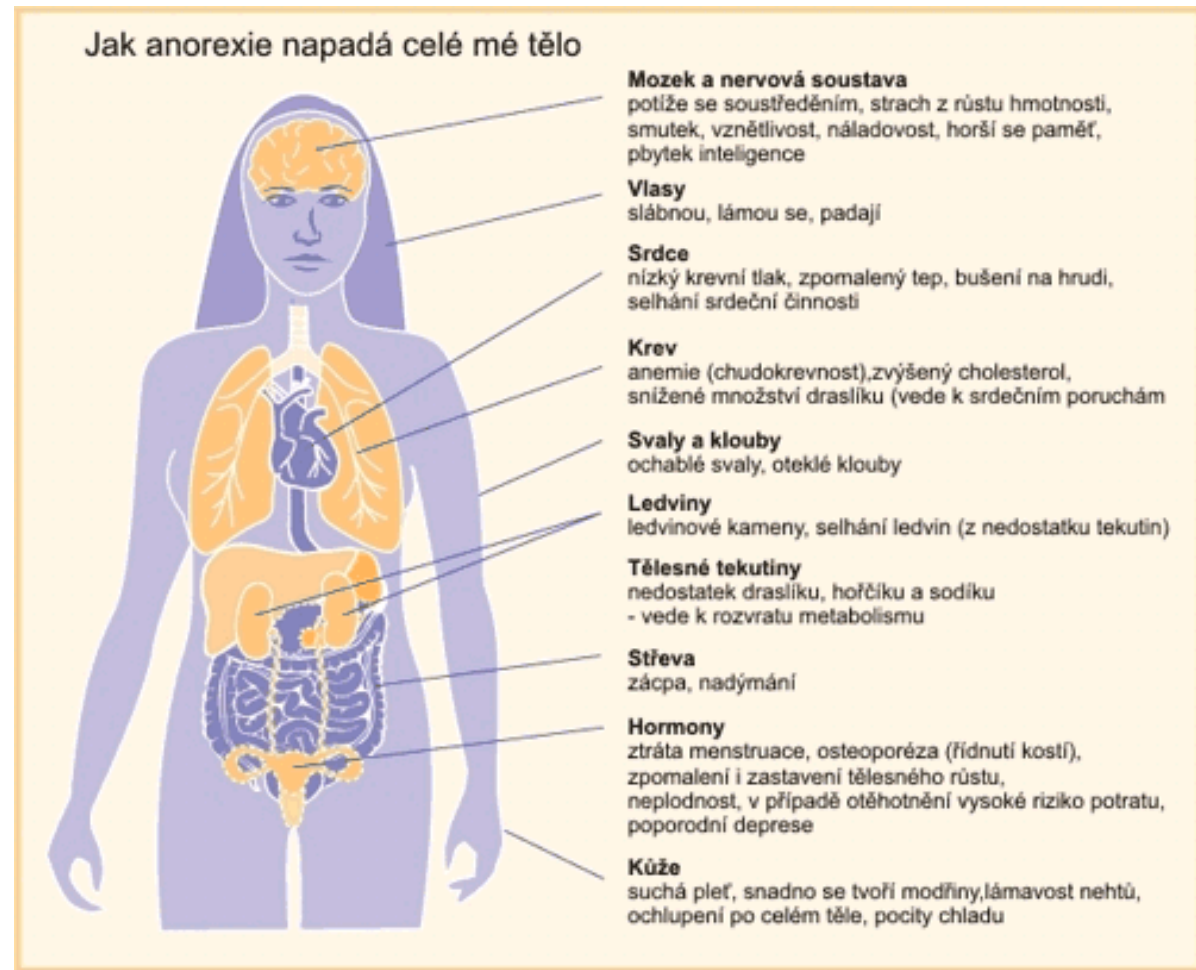

- ▶ úzkosti
- ▶ fobie
- ▶ p. přizpůsobení

Poruchy příjmu potravy

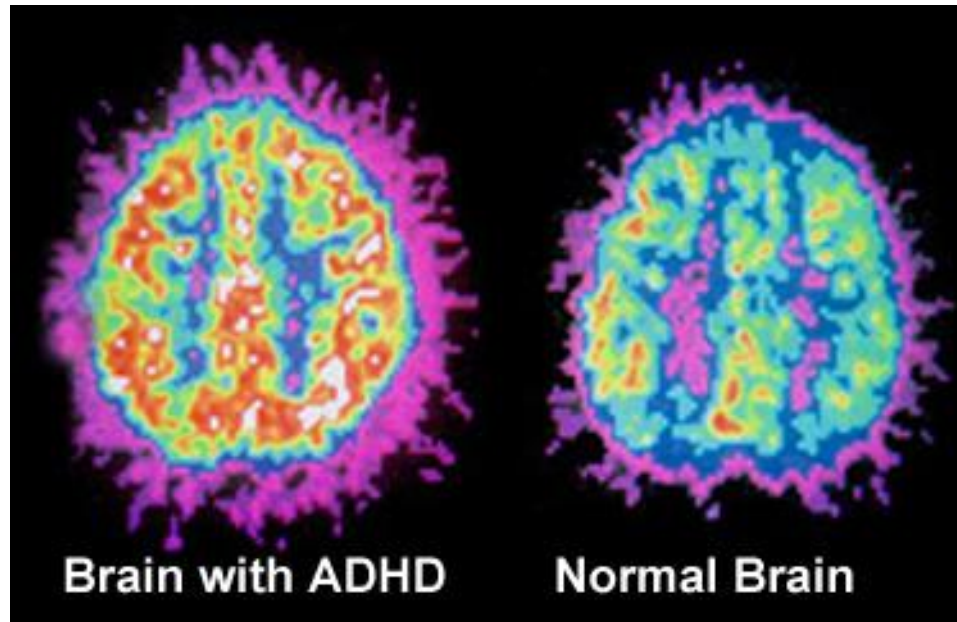
- ▶ anorexie
- ▶ bulimie

Poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a v dospívání

- ▶ ADD, ADHD
- ▶ p. chování
- ▶ koktavost, brebtavost

Svoboda, J., Němcová, L. (2015) Krizové situace výchovy výuky. Praha: Triton.
